

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023
Comisia de evaluare pentru Secția penală**

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1038

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs, respectiv: 12 decizii pronunțate în apel, un apel la contestație în anulare, un apel la revizuire, două sentințe privind transferul persoanei condamnate, două încheieri de prelungire a dovezii de circulație, o încheiere de verificare a măsurii arestării provizorii, o încheiere de desemnare a altei instanțe pentru judecarea cauzei, o decizie în materia executării, o încheiere de soluționare a plângerii împotriva ordonanței de clasare, o sentință de executare a mandatului european de arestare, o încheiere asupra contestației la durata procesului penal, o încheiere pronunțată în contestație în procedura înlocuirii arestării preventive în camera preliminară, o decizie în contestație împotriva încheierii de verificare a măsurii preventive, o încheiere de verificare a controlului judiciar, o încheiere pronunțată în contestație la încheierea judecătorului de drepturi și libertăți, o sentință asupra contestației la executare și o încheiere de verificare a sechestrului asigurător;

- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, respectiv: 8 decizii pronunțate în apel, o sentință de extrădare și o încheiere pronunțată în contestație pe măsuri și exceptii în camera preliminară;

- lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrișuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs: nu este cazul;

- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs: nu este cazul;

- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul.

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare: nu este cazul.

a) **Explicații solicitate candidatului: nu este cazul;**

b) **Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul;**

c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înălțurate susținerile candidatului: nu este cazul;**

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice: nu este cazul;

a) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul;**

- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat: 6 puncte

Motivare:

Referitor la capacitatea de sinteză, Comisia de evaluare constată că hotărârile pronunțate de prima instanță, sunt preluate nesintetizat: hotărârile selectate 4, 12, 15, 19, 20, 23, 25, 26, 27, 29, 30, dar și hotărârile depuse de candidat 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9 și 10 sunt similare ca structură și redau nesintetizat hotărârea supusă cenzurii candidatului; elementele cauzei sunt doar înșiruite, fără a fi cenzurată întinderea acestora.

În general, candidatul prezintă pe scurt motivele căilor de atac cu care este sesizat. Cu toate acestea, considerentele candidatului nu sunt sintetizate, ci urmează, de regulă, un tipar ce constă în redarea integrală a textelor legale, inclusiv a alineatelor ce nu au legătură cu cauza, și constatarea că acestea sunt incidente în cauză (hot. selectate 1, 3, 9, 10, 16, 18, 19, 28). În hotărârea 25 capacitatea de sinteză este afectată de reluarea același considerent, redundant.

În ceea ce privește manifestarea capacității de analiză, comisia de evaluare constată că de multe ori analiza probelor lipsește: în hotărârea 4 selectată analiza probelor este expediată prin formula *analizând probele, respectiv plângerea și declarația persoanei vătămate.....Curtea constată că vinovăția inculpatului sub aspectul săvârșirii faptelor reținute prin actul de sesizare a fost pe deplin dovedită*.

În hotărârea 7 selectată analiza candidatului constă în preluarea argumentelor procurorului, în aceeași formă, prin citarea textelor de incriminare; materialul cauzei nu este redat pe scurt, de exemplu, starea de fapt este menționată de mai multe ori.

Hotărârea selectată 10 indică atât lipsa manifestării capacității de analiză, cât și a capacității de sinteză: decizia începe prin prezentarea rechizitoriului (nu a dispozitivului sentinței atacate împotriva căreia s-a declarat apel), sunt menționate toate ordonațele procurorului (și cele de preluare a dosarului de către alt parchet), dar și actele întocmite (precum procesul-verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și obligațiilor procesuale, cu mențiunea că nu există dubii cu privire la discernământul inculpatului), urmează dispozitivul sentinței atacate, considerentele integrale ale primei instanțe (cu redarea la prezent a conținutului procesului-verbal de cercetare la fața locului), apoi este reluat dispozitivul sentinței; motivarea candidatului constă în redarea integrală a textelor de incriminare, integral dispozițiile legale referitoare la prescripție (chiar dacă majoritatea nu erau incidente, precum cele referitoare la infracțiunea progresivă, de trafic ori curgerea termenului pentru minori) și citarea paragrafelor din deciziile Curții Constituționale a României, după care urmează concluzia.

În hotărârea 14, dată în contestație la verificarea măsurii arestării preventive, programatic, candidatul arată: *Curtea nu va relua în acest cadru procesual analizarea pe larg a probatorului ce a justificat reținerea suspiciunii rezonabile de comitere a prezumtivelor fapte pentru care inculpatul A este privat de libertate, o atare abordare regăsindu-se detaliată în considerentele încheierilor pronunțate pe parcursul procesului penal, lipsind din analiza sa temeiurile concrete ale măsurii preventive; fapta nu este descrisă și nu este indicată denumirea legală cu încadrarea juridică a acesteia.*

În unele hotărâri însă candidatul analizează probele de la dosar, pe baza dispozițiilor legale incidente, redă pe scurt declarațiile de martor, fără citate și reține propriile elementele probatorii relevante pe baza cărora concluzionează.

La stabilirea punctajului comisia concluzionează însă că prevalează lipsa de manifestare a capacitații de sinteză și de analiză.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat: 6 puncte

Motivare:

Hotărârile supuse evaluării nu prezintă o structură coerentă de natură să faciliteze parcurgerea acestora: deciziile pronunțate în apel încep cu redarea rechizitorului, a sesizării organului de urmărire penală, enumerarea probelor administrate în cursul urmării penale, a ordonanțelor procurorului, înregistrarea dosarului de urmărire penală la prima instanță, desfășurarea cercetării judecătoarești și dispozițiile referitoare la măsurile preventive de la termenele de judecată din fața primei instanțe, dispozitivul sentinței atacate, analiza tuturor probelor efectuată de prima instanță, considerentele acesteia, cu citarea integrală a textelor de lege, reluarea pedepselor și a tuturor măsurilor, inclusiv a cheltuielilor judiciare, deja redate în dispozitiv, după care urmează motivele de apel și considerentele candidatului (cu titlu de exemplu, hotărârea 29 a preluat pe mai multe pagini inclusiv un tabel cu calculul prejudiciului).

În același timp, nu lipsesc incoerentele în exprimare.

Astfel, coerența hotărârii 1 selectate este afectată de existența unor fraze ininteligibile și redundante și de multiple greșeli gramaticale, precum lipsa predicatului, lipsa acordului în număr și gen, prezența caracterului aldin la substantivul comun, cuvinte scrise greșit; de exemplu: *De acest mod, indivizii care nu au fost concret identificați, dar care făceau parte din grupul peferit în punctul 1, în posesiunea acelor elemente, identificatele persoanele și necesitățile acestora, stabileau contacte cu aceștia, în special prin telefon;* sau: *acolo îndeplineau într-un formular datele sale de contact;..... victimei, căreia le promiteau; Objinută identificarea conturilor bancare de la NIB a conturilor bancare tutelate deținute de companiile menționate mai sus și obținerea a creditaților de bancă la domiciliu homebanking, au fost acestea furnizate indivizilor neidentificate din grupul referit în n. 1, pentru ca să efectueze tranzacțiile sumelor de bani...*

În hotărârea selectată 7 exprimarea conține incongruențe: *Judecătorul de drepturi și libertăți constată că soluțiile adoptate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel.... sunt legale și temeinice, nefiind date motive pentru a se dispune infirmarea lor* (deși anterior s-a specificat că cel care judecă este judecătorul de cameră preliminară).

Hotărârea 13 redă încheierea atacată motivată cu verbe la viitor și prezent, ceea ce afectează coerența lecturii sale, iar hotărârea 15 cuprinde de două ori aceeași frază arborescentă ce prezintă starea de fapt.

Ca atare, la stabilirea punctajului, comisia de evaluare se va raporta strict la aspectele constatate.

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat: 6 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că, nu în puține cazuri, argumentația candidatului lipsește, aceasta fiind substituită prin sintagma *reexaminând amplul probatoriu administrat în faza de urmărire penală și cercetare judecătoarească de la instanța de fond și cea de control judiciar, Curtea constată că instanța de fond a reținut o situație de fapt și o încadrare juridică corectă a faptei săvârșire de către inculpatul A., după care urmează redarea stării de fapt cu punctarea că în mod judicios sau corect a reținut instanța de fond că în mod cert inculpatul A... (de ex., hot. depusă 1, hot. selectate 4, 15, 19).*

Similar, în hotărârea selectată 7, cu obiect plângere adresată judecătorului de cameră preliminară împotriva ordonanței de clasare, candidatul arată că *judecătorul de drepturi și libertăți constată că soluțiile*

adoptate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel prin ordonanțele nr. ... și nr. ... sunt legale și temeinice, nefiind date motive pentru a se dispune infirmarea lor, după care precizează că în mod corect s-a reținut prin ordonanța atacată... ori în mod judicios a reținut organul de urmărire penală..., în loc de argument fiind redat textul legal de incriminare.

În hotărârea selectată 9 lipsește în concret dezvoltarea legăturii dintre actele de la dosar și concluzia atrasă; candidatul practic doar afirmă că sunt îndeplinite condițiile legale, după citarea integrală a unui text legal, fără a dezvolta de ce: *Având în vedere criteriile de apreciere a caracterului rezonabil al procedurilor, prin raportare la actele și lucrările dosarului de urmărire penală și activitatea de urmărire penală desfășurată de la data înregistrării dosarelor penale și respectiv data începerii urmăririi penale, judecătorul de drepturi și libertăți apreciază contestația formulată de contestatorul A ca*

Comisia a identificat și cazuri în care este afectată claritatea argumentației: de exemplu, în hotărârea 1 selectată claritatea argumentației suferă din cauza reluării în trei fraze localizate diferit a tezei că nu se impune adaptarea pedepsei, aspect nerelevant pentru cauză; în hot. selectată 8 argumentația este neclară din cauza concluziei: *Prin urmare, menționată fiind aici ca atare în mod expres, este îndeplinită condiția prev. de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 302/2004, privind faptele care pot da loc la predare.*

De asemenea, există cazuri în care are de suferit logica argumentației. În hotărârea 16 extragerea concluziei dintr-o construcție teoretică proprie pleacă de la premise contradictorii și este indecisă:

Indiciul nu este altceva decât un dat sensibil care anunță prezența unui obiect sau imanența unui eveniment, un element care poate indica sau poate fi revelator asupra unui fapt și conține o știință sau o cunoștință certă și directă asupra unui fapt, circumstanțe, situații, iar prin informația și revelația produsă dă o probă cu privire la existența infracțiunii și autorul acesteia. Indiciile temeinice sunt simple presupuneri, determinate de aparențe mai mult sau mai puțin grăitoare. Indicii temeinice, suficiente de altfel conform reglementărilor aduse de legiuitor pentru luarea/menținerea măsurii preventive a controlului judiciar, există atunci când din examinarea atentă a unor date existente în cauză, se desprinde în mod motivat, ce trebuie justificat, analizat, bănuiala verosimilă că persoana vizată ar fi putut săvârși o faptă ce ar atrage o sancțiune penală. Indiciile trebuie să fie un multiplu, cu surse independente și totodată serioase, fără să conțină pure generalități.

Comisia de evaluare concluzionează că exemplele redate nu sunt accidentale, prin urmare vor fi luate în considerare la stabilirea punctajului.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat 6 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că în apelurile soluționate candidatul se axează pe afirmarea caracterului temeinic al sentinței atacate, mai puțin pe motivele concrete de apel cu care a fost sesizat, pe care nu le înlătură motivat, ci doar le respinge. Un exemplu, care nu este singular, este oferit de hotărârea 12:

Curtea apreciază ca lipsit de relevanță asupra existenței infracțiunii și situația prezentată de inculpatul A, respectiv aceea că în luna noiembrie 2017 a susținut și promovat examenul teoretic pentru obținerea permisului de conducere... Curtea apreciază că situația anterior prezentată nu poate constitui în favoarea inculpatului A o împrejurare care să impună reținerea vreunei circumstanțe atenuante legale și judiciare, astfel cum solicită acesta prin motivele de apel. Se reține că fapta inculpatului A de a.... întrunește, sub aspect obiectiv și subiectiv, elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art...Se constată că instanța de fond a evaluat în mod judicios circumstanțele reale de comitere a infracțiunii, precum și cele personale privind pe inculpat, pedeapsa aplicată fiind legală și temeinică, nefiind date motive pentru a se dispune reinindividualizarea acesteia. Curtea apreciază că pedeapsa aplicată inculpatului A prin sentința penală apelată este aptă de a realiza scopurile pedepsei..., Curtea apreciază că pedeapsa aplicată de prima

instanță este necesară și suficientă..., sintagme între care sunt intercalate afirmații generale, în contextul în care apelantul invocase eroarea.

Hotărârea nr. 13 nu precizează care sunt motivele căii de atac invocate de contestatorul-partه în calea de atac: se afirmă doar că *Împotriva acestei încheieri, în termen legal, a formulat contestație ..., criticând-o pentru netemeinicie pentru motivele prezentate oral în cadrul dezbatelor, consemnate în partea introductivă a prezentei încheieri și pentru motivele formulate în scris*, omisiune ce accentuează caracterul general, formal al considerentelor.

În hotărârea nr. 15 în considerente nu se regăsesc tratate susținerile concrete invocate de inculpat drept motive de apel (plata parțială a prejudiciului în contextul în care are doi copii în întreținere și este sub un tratament medical costisitor pentru el).

Considerentele candidatului din hotărârea nr. 18 nu indică motivele contestației, însă acestea sunt respinse fără a fi analizate: *în ceea ce privește circumstanțele personale invocate în apărare, judecătorii de drepturi și libertăți apreciază că acesta nu reprezintă un motiv întemeiat pentru punerea în libertate a inculpatei.*

Nu în puține cazuri, candidatul nu menționează în argumentele sale susținerile concrete ale apelantului, preferând o formulă generală de respingere a acestora. De exemplu în hotărârea 30 constată că *în cauză nu sunt date imprejurări dintre cele strict și limitativ prev. de art. 75 Cod penal invocat de inculpatul apelant care să constituie în favoarea acestuia circumstanțe judiciare*, fără a fi analizată susținerea acestuia că *suferă de o serie de afecțiuni medicale și necesită un tratament adecvat pentru acesta, factorul decisiv în atitudinea și comportamentul său constituindu-l mediul social în care a trăit și starea de boală.*

De altfel, nici cererile părților din cursul procesului nu sunt soluționate argumentat. În hotărârea depusă 10, în complet de divergență asupra soluționării unei cereri în probație, aceasta este respinsă fără o motivare concretă și fără o motivare în drept; similare sunt hotărârile 1 și 5, depuse.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat: 6 puncte

Motivare:

În contextul în care candidatul înțelege să motiveze prin redarea integrală a textelor legale și pe baza simplei aprecieri a îndeplinirii condițiilor legale ori prin sintagma că *în mod corect sau judicios prima instanță a reținut starea de fapt ori a individualizat pedeapsa aplicată*, Comisia de evaluare observă că nu întotdeauna este indicată în considerentele candidatului legătura logico-juridice dintre probe și starea de fapt reținută; în același timp nici interpretarea, și nici coroborarea probelor nu este remarcată în mare parte din considerentele sale.

Hotărârea 13 conține considerente generale care intră în coliziune cu starea de fapt, particulară: se pleacă de la premisa *Faptul că anumite infracțiuni pot suscita o oarecare reacție socială nu este un motiv pertinent și suficient pentru a dispune măsura arrestării preventive decât dacă prezența celui în cauză în comunitate ar constitui în mod real o tulburare a liniștii publice și imediat se concluzionează că nu se poate vorbi deci, despre o reală tulburare a ordinii publice, mai exact despre existența unor elemente concrete, care să dovedească provocarea unei astfel de stări prin menținerea inculpatului sub măsura preventivă a controlului judiciar*. După cum se observă, omisiunea celei de-a doua premise din silogism - faptele concrete constând în tulburarea ordinii și liniștii publice și încăierare - a generat o argumentare incompletă, cu efect asupra logicii concluziei desprinse contrafactual.

În ceea ce privește corectitudinea silogismului juridic dezvoltat, comisia a identificat hotărârea selectată 8, care concluzionează într-o logică proprie: *Prin urmare, menționată fiind aici ca atare în mod expres, este îndeplinită condiția prev. de art. 97 alin. 2 din Legea nr. 302/2004, privind faptele care pot da loc la predare.*

Ca atare, comisia de evaluare va ține seama la acordarea punctajului de aspectele constatate.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat: 6 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că în hotărârile evaluate sunt redate aspecte nerelevante, precum ordonanțe de preluare a cauzei de către un alt parchet, procese-verbale de aducere la cunoștință a drepturilor și obligațiilor procesuale (hot. 10 selectată); ordonanțe ale organului de cercetare penală infirmate de procuror, menționarea tuturor schimbărilor completului de judecată, susținerile părților pe larg de la termenele de judecată, citate nerelevante pe mai multe pagini din declarațiile date în faza de urmărire penală dublate de citate nerelevante din declarațiile date în cursul cercetării judecătoarești (hot. depusă 1); prezentarea în decizia din apel a procedurii de cameră preliminară, cu toate cererile și exceptiile invocate, a mersului ședințelor de judecată cu cererile părților de la termenele de judecată și redarea motivării soluționării acestor cereri sau citarea obiectivelor unei expertize încuviințate de instanță (hot. 2, 9 depusă).

În hotărârea 8 depusă de candidat prelevarea probelor biologice în vederea introducerii în Sistemul național de date genetice judiciare este motivată amplu de 5 ori; hotărârea 1 selectată citează integral textele de incriminare, cu toate alineatele; hotărârea 13 redă integral încheierea atacată, care, la rândul ei, conține alte încheieri; hotărârea 14 expune considerente deosebit de generale, care apar nerelevante în absența descrierii faptei concrete.

La stabilirea punctajului comisia de evaluare va ține seama de ponderea ridicată a aspectelor nerelevante din motivările candidatului, dar și de natura diversă a acestora.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat 9 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că hotărârile evaluate conțin un dispozitiv clar și concis, apt de a fi pus în executare (de ex., hot. 27, 29; hot. depuse 2, 3, 5, 6, 8).

Într-un singur caz, dispozitivul nu conține mențiunea dacă hotărârea este definitivă ori dacă este cu cale de atac (hot. 25).

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat: 5 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că hotărârile evaluate cuprind atât cazuri în care probele sunt analizate, cât și cazuri în care candidatul se oprește la însușirea argumentelor primei instanțe.

Probele sunt analizate în hotărârile depuse 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 și în hotărârea selectată 29, în care candidatul analizează probele de la dosar, pe baza dispozițiilor legale incidente, redă pe scurt declarațiile de martor, fără citate și reține propriile elementele probatorii relevante pe baza cărora concluzionează.

În schimb, în mare parte din hotărârile evaluate probele nu comportă o analiză proprie a candidatului, analiza fiind expediată prin trimiterea la considerențele primei instanțe.

Ca atare, la stabilirea punctajului comisia de evaluare va ține seama de ponderea ultimelor hotărâri.

- i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casătie și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul**

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că hotărârile evaluate respectă jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casătie și Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, hotărârea 1 depusă de candidat identifică și face trimitere la jurisprudența Înaltei Curți de Casătie și Justiție în materie de daune morale; hotărârea 8 depusă face aplicarea deciziilor Curții Constituționale în materie de prescripție; hotărârea 10 depusă face aplicarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în materie de probație.

Hotărârile selectate 3, 5 și 25 citează jurisprudență incidentă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Hotărârile selectate 10, 25 și 27 fac aplicarea deciziilor Curții Constituționale, dar și a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casătie și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii și în dezlegarea unor chestiuni de drept.

- j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor**

Punctaj acordat: 7

Motivare:

Curtea de apel a înaintat comisiei datele statistice privind activitatea candidatului în perioada 2004 – 24 mai 2023.

Comisia de evaluare constată că, în general, au fost respectate termenele rezonabile de soluționare a cauzelor, perioada medie de soluționare a cauzelor de către candidat fiind situată sub 6 luni, cu excepția anului 2022, când însă a înregistrat un volum de activitate superior mediei secției penale în care activează: candidatul a participat la 401 ședințe de judecată, pe când media secției a fost de 313 participări în ședințe.

Candidatul în perioada de referință a înregistrat depășiri ale termenelor de redactare a hotărârilor în medie cu: 2011-61 de zile; 2012-16 zile; 2013-7 zile; 2014-77 zile; 2015-16 zile; 2016-22 zile, iar în anii 2017-2022 a înregistrat un trend ascendent de la 30 de zile-la 75 de zile; în 2023 nu a înregistrat depășiri.

Comisia va ține seama la stabilirea punctajului aferent acestui criteriu de faptul că în perioada de referință 2014-2016 a exercitat atribuții specifice funcției de vicepreședinte.

V. Punctaj total: 67 puncte.

Data: 8 august 2023

Comisia de evaluare pentru Secția Penală

Jud.

Jud.

Prof. univ. dr.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO